

PanzerHaubitze 2000

14 Afdeling Veldartillerie (14 Afdva) is de eerste eenheid die mag werken met de PanzerHaubitze 2000 (PzH2000). Halverwege april is het eerste peloton Pantserhouwitser teruggekeerd van de omscholing en is de Luitenant-kolonel Tonnetkazerne opgereden met de eerste PzH2000. Door de nieuwe vuurmond is het optreden van de veldartilleristen totaal veranderd. En dat moet dadelijk in Uruzgan al toegepast worden, want de houwitsers gaan mee naar Uruzgan. In deze Verkenning de achtergrond van de PzH2000.

De PzH2000 is de modernste vuurmond die er in de wereld is. Door een uitgekende mix van bepantsering, mobiliteit en een grote dracht (ver kunnen schieten), en het hebben van een vuurregelcomputer en inert navigatiesysteem in combinatie met GPS, is deze vuurmond in staat om snel in een groot gebied doelen onder vuur te nemen. Daarbij is de bediening door de bepantsering én mobiliteit (shoot and scoot) beter beveiligd dan met de M109 houwitser.

Samenwerking

De PzH2000 is voortgekomen uit de mislukte samenwerking tussen Duitsland, Italië en Groot-Brittannië. Zij wilden in de jaren zeventig gezamenlijk een houwitser ontwikkelen ter vervanging van de M109's en 105mm Abbots. Door financiële en technische problemen gedwongen, besloten de samenwerkende landen in het midden van de jaren tachtig te stoppen met dit project en ging ieder apart verder met eigen nationale ontwikkelingen. De resultaten hieruit zijn de AS-90 (Groot-Brittannië), de PanzerHaubitze 2000 (Duitsland) en voor Italië de upgrade van de M109 (M109L).

Eisen

In 1986 ging de Duitse industrie daarom opnieuw aan de slag en aanvankelijk werd er door de firma's Krauss-Maffei en Wegmann gewerkt aan een nieuw concept van een moderne, gepantserde houwitser. Aan de nieuwe vuurmond werden nogal wat eisen gesteld. Zo moest er onder andere gelet worden op de optimale beschikbaarheid,

korte reactietijden voor vuurafgifte en stellingwisseling, hoge mobiliteit, voldoende ruimte voor munitie (60 schoten), een dracht van 30 kilometer, automatische laadinrichting met hoge vuursnelheid, goed navigatiesysteem, verbeterde bepantsering, NBC-bescherming en zelfbescherming onder meer door directe richting schieten.

In de periode van 1991 tot en met 1993 werd er gewerkt aan vier prototypen, die tussen 1994 en 1995 met succes verschillende tests ondergingen. Op 14 maart 1996 werd de eerste opdracht geplaatst voor 185 PzH2000. In de periode 1998 tot 2002 werd het eerste lot uitgeleverd, met name aan de veldartillerie in de Duitse Rapid Reaction Forces.

Vervanging M109

De Nederlandse PzH2000 vindt zijn oorsprong in 2000, toen besloten werd de technisch en operationeel verouderde M109 A2/90 te vervangen. In het voorjaar van 2002 werd duidelijk dat de PzH2000 bij de Nederlandse veldartillerie in de bewapening zou komen. Vier jaar later is het dan eindelijk zover. De eerste pantserhouwitsers stromen binnen bij 14 Afdva.

Omscholing

De Alpha-batterij van commandant majoor Rienk Sijbrandi is als eerste aan de beurt. Het personeel dat met de PzH2000 gaat werken krijgt een omscholing die in totaal twee maanden in beslag neemt. Sijbrandi: "De PzH2000 vereist een totaal andere bediening dan de M109. Was het voorheen veel meer werk met de handen, nu is alles computergestuurd. De lader wordt meer

een softwarebediener: minder techneut, maar meer IT-man. Tijdens de omscholing kun je merken dat de huidige computergeneratie hier minder moeite mee heeft. Als de omscholing uiteindelijk geslaagd is, krijgt het peloton als 'beloning' een PzH2000 mee. De pelotons krijgen om de beurt les, dus elke keer als een peloton klaar is, begint een volgend peloton met de omscholing." Sijbrandi merkt dat de mannen het nieuwe wapen prachtig vinden: "Veel mensen hebben bijgetekend vanwege de invoering van de PzH2000. Werd de functie van chauffeur van de M109 nog als een 'vervelende functie ervaren, nu vechten ze om die baan.

Optreden

Het optreden van de afdeling is door de komst van de nieuwe vuurmond sterk veranderd. Plaatsvervangend commandant van 14 Afdva majoor Gertjan Jelsma: "We kunnen met de PzH2000 gegarandeerd vuursteun leveren, onder alle omstandigheden. Door het verdwijnen van de mortieren bij de infanterie, zullen wij vaker ingezet worden bij de manoeuvre-eenheden. Met

behulp van een laser is het nu ook mogelijk directe richting te schieten tot een afstand van 2 kilometer. Doordat een vuurmond meer vuurkracht heeft, zijn we beter in staat de manoeuvrebataljons te steunen. Je hoeft maar drie houwitseren aan een bataljon te koppelen en ze hebben meer vuursteun dan ze ooit gehad hebben."

Verschil

Het belangrijkste verschil met het optreden met de M109 is dat dadelijk alles aan boord is om zich zelfstandig te kunnen verplaatsen. Jelsma "Het is dus niet langer nodig om met meerdere vuurmonden tegelijk te manoeuvreren." Dat er ook een nadeel kleeft aan de nieuwe vuurmond, beseft Jelsma zich ook, "Iedereen bij ons heeft een opleiding M109. Aan al die jarenlange ervaring hebben we nagenoeg niks meer aan. Het optreden wordt helemaal anders. Het is een hele cultuuromslag, maar ik heb wel een goed gevoel. De mentale klik is al redelijk gemaakt."

Projecten

Door de reorganisatie van de Koninklijke Landmacht lopen er nogal wat projecten die de gevolgen kunnen merken van de invoering van de PzH2000, zoals bijvoorbeeld het Fysieke Distributie-concept. Een 'klassieke' afdeling veldartillerie heeft een eigen bevoorrading van de munitie. Met het project Fysieke Distributie gaat dit veranderen. De munitie wordt vanaf centrale punten verdeeld door een speciaal voor

deze taak ingerichte logistieke organisatie, waardoor de afdeling veldartillerie op dit vlak minder werk heeft en optimaal bezig kan zijn met het leveren van vuursteuneffecten. Omdat dit systeem nog maar net is ingevoerd, vergt het in de nabije toekomst veel aandacht. Ook wat betreft C21, vrij vertaald commandovoerings- en informatiemiddelen, staat er veel te veranderen binnen de hedendaagse oorlogvoering. Met zulke middelen kan door de veldartillerie over relatief grote afstanden aan commandovoering en vuurleiding worden gedaan, afhankelijk van de stand van de techniek. In de nabije toekomst beschikt de veldartillerie over het

AFSIS systeem, een geautomatiseerd commandovoerings-, informatie- en vuurleidingssysteem waarmee de afdeling PzH2000 en alle waarnemers van 43 Mechbrig zullen worden uitgerust. Dit systeem wordt gelijktijdig met de PzH2000 ingevoerd.

Afghanistan

De Alpha-batterij van majoor Sijbrandi staat op de rol om in juli naar Afghanistan te vertrekken. Het is nu definitief besloten dat de batterij met pantserhouwitseren zal gaan.

Sijbrandi: "We denken dat we er klaar voor zijn. Tenslotte hebben we ze niet voor niets." •

Eigenschappen

De PzH2000 is een moderne, bepantserde vuurmond op een rupsonderstel met een schietbuis met een kaliber van 155mm (52 lang). De houwitser verschiet eind 2006 standaardprojectielen met een maximale dracht van 35 km.. De schietbuis kan snel en met grote nauwkeurigheid in de schootsrichting worden gebracht, dankzij de interne vuurregelcomputer. De hoge vuursnelheid wordt gehaald door de geautomatiseerde aanvoer van de granaten. Door de combinatie van inerte navigatie, GPS en de boordcomputer is de PzH2000 in hoge mate autonoom voor wat betreft plaats- en richtingbepaling en vuurregeling. De vuursnelheid ligt hoog; in 9,2 seconden kunnen drie schoten gelost worden, binnen 56,2 seconden 10 schoten. De gevechtsbelading bestaat uit 60 projectielen. De PzH2000 wordt bediend door vijf man: de stukscommandant, chauffeur, richter en twee kanoniers (munitie en lader/afvuurder).

Overige kenmerken:

*Massa: 55 ton (Military Loading Classification 60 ton)
Snelheid: 61 km/u op de weg, ca. 45 km/u in terrein
Motorvermogen: 736 kW (diesel) / 1000pk*